

ด่วนที่สุด

ที่ อก ๐๓๐๔/๒๕๕๙

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
รหัสเรื่อง : ศ20357 ก ๖ กล้ง
วันที่ : ๒8914/59 นพ. ✓
วันที่ : 06 มี.ย. 59 เวลา : 14:28

กระทรวงอุตสาหกรรม
ถนนพระรามที่ ๖ เขตราชเทวี
กรุงเทพมหานคร ๑๐๔๐๐

๓ มิถุนายน ๒๕๕๙

เรื่อง ร่างประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม เรื่อง การให้ตั้งโรงงานผลิตและบรรจุสุราในทุกท้องที่
ทั่วราชอาณาจักร พ.ศ.

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. หนังสือรองนายกรัฐมนตรีเห็นชอบให้เสนอคณะรัฐมนตรี
๒. สำเนาหนังสือกระทรวงอุตสาหกรรม ด่วนที่สุด ที่ อก ๐๓๐๔/๑๑๗๑ ลงวันที่ ๑๔ มีนาคม ๒๕๕๙
๓. สำเนาหนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร ๐๒๐๕/๑๒๕๕๙ ลงวันที่ ๒๘ กันยายน ๒๕๕๑
๔. สำเนาหนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๒๐๕/๑๔๗๘๕
ลงวันที่ ๒๗ ตุลาคม ๒๕๕๒
๕. สำเนาประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม เรื่อง หลักเกณฑ์และเงื่อนไขการพิจารณาอนุญาต
โรงงานสุรา ลงวันที่ ๓ เมษายน ๒๕๕๓
๖. สำเนาประกาศสำนักงานศาลปกครอง เรื่อง ศาลปกครองพิพากษาถึงที่สุดให้เพิกถอนกฎ
ลงวันที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙
๗. ร่างประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม เรื่อง การให้ตั้งโรงงานผลิตและบรรจุสุราในทุกท้องที่
ทั่วราชอาณาจักร พ.ศ. พร้อมตารางแสดงรายละเอียดและเหตุผล
๘. สำเนาหนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร ๐๕๐๓/๑๕๒๑๑ ลงวันที่ ๒๙ เมษายน ๒๕๕๙

ด้วยกระทรวงอุตสาหกรรม ขอเสนอเรื่อง ร่างประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม เรื่อง การให้ตั้ง
โรงงานผลิตและบรรจุสุราในทุกท้องที่ทั่วราชอาณาจักร พ.ศ. โดยเรื่องนี้เข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรี
ตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๖) รวมทั้ง
เป็นไปตามพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. ๒๕๓๕ มาตรา ๓๒ (๑) และ (๓) ทั้งนี้ รองนายกรัฐมนตรี (นายสมคิด
จันทสุรพิท) กำกับการบริหารราชการกระทรวงอุตสาหกรรม ได้เห็นชอบให้นำเรื่องดังกล่าวเสนอคณะรัฐมนตรี
ด้วยแล้ว (สิ่งที่ส่งมาด้วยหมายเลข ๑)

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เรื่องเดิม

๑.๑ กระทรวงอุตสาหกรรม ได้เสนอร่างประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม เรื่อง การให้ตั้ง
โรงงานผลิตและบรรจุสุราในทุกท้องที่ทั่วราชอาณาจักร พ.ศ. เพื่อคณะรัฐมนตรีพิจารณาตามหนังสือกระทรวง
อุตสาหกรรม ด่วนที่สุด ที่ อก ๐๓๐๔/๑๑๗๑ ลงวันที่ ๑๔ มีนาคม ๒๕๕๙ (สิ่งที่ส่งมาด้วยหมายเลข ๒) โดยมี
เหตุผลการนำเสนอร่างกฎหมายดังนี้

๑.๑.๑ มติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๕ กันยายน ๒๕๕๑ มีมติเห็นชอบนโยบาย
การบริหารงานสุราหลังปี ๒๕๔๒ โดยให้ใช้แนวทางการดำเนินการเปิดเสรีการผลิตและการจำหน่ายสุรา
โดยจะต้องควบคุมการผลิตให้มีมาตรฐานในด้านคุณภาพตามที่กำหนด ใช้วัตถุดิบภายในประเทศเป็นส่วนใหญ่

/ และรัฐต้อง...

และรัฐต้องเข้าไปควบคุมดูแลในด้านสิ่งแวดล้อมและสุขภาพอนามัย รวมทั้งต้องทำให้รัฐมีความมั่นใจว่าจะเสียภาษีให้ถูกต้องด้วย โดยการกำหนดอัตราภาษีให้เกิดความเป็นธรรมในการแข่งขันของสุราที่ผลิตในประเทศ และสุรานำเข้าจากต่างประเทศเพื่อพัฒนาอุตสาหกรรมไทย และควรส่งเสริมสนับสนุนเพื่อเปิดโอกาสให้สุราที่ผลิตในประเทศสามารถพัฒนาขีดความสามารถในการส่งออกไปแข่งขันกับต่างประเทศได้ ซึ่งการเปิดเสรีการผลิตและการจำหน่ายสุราจะต้องมีการแข่งขันกันมากและผู้ประกอบกิจการจะกำหนดวิธีการเพื่อจูงใจให้ประชาชนได้บริโภคสุรามากขึ้น อันมีผลกระทบในด้านสังคม และเป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้เกิดอุบัติเหตุและอาชญากรรมต่างๆ เป็นภัยต่อสังคมและนำมาซึ่งการสูญเสียชีวิตและทรัพย์สินได้ (สิ่งที่ส่งมาด้วยหมายเลข ๓)

๑.๑.๒ มติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๖ ตุลาคม ๒๕๔๒ ได้รับทราบแนวทางการดำเนินการเกี่ยวกับการอนุญาตโรงงานสุราตามนโยบายสุราเสรี ซึ่งรวมถึงการกำหนดเกณฑ์มาตรฐานและเงื่อนไขการประกอบกิจการโรงงานสุราหลังปี ๒๕๔๒ ตามที่กระทรวงอุตสาหกรรมเสนอ (สิ่งที่ส่งมาด้วยหมายเลข ๔)

๑.๑.๓ กระทรวงอุตสาหกรรม ได้ออกประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม เรื่อง หลักเกณฑ์และเงื่อนไขการพิจารณาอนุญาตโรงงานสุรา ลงวันที่ ๓ เมษายน ๒๕๔๓ เพื่อดำเนินการให้เป็นไปตามมติคณะรัฐมนตรีตาม ๑.๑.๒ (สิ่งที่ส่งมาด้วยหมายเลข ๕)

๑.๑.๔ ศาลปกครองสูงสุด มีคำพิพากษาในคดีหมายเลขดำที่ อ.๔๐๖/๒๕๕๒ คดีหมายเลขแดงที่ อ.๑๒๖๗/๒๕๕๘ เมื่อวันที่ ๔ พฤศจิกายน ๒๕๕๘ ให้เพิกถอนประกาศตาม ๑.๑.๓ โดยสำนักงานศาลปกครองได้มีประกาศสำนักงานศาลปกครอง เรื่อง ศาลปกครองพิพากษาถึงที่สุดให้เพิกถอนกฎลงวันที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙ และได้นำประกาศดังกล่าวลงประกาศราชกิจจานุเบกษาเมื่อวันที่ ๑๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙ (สิ่งที่ส่งมาด้วยหมายเลข ๖)

๑.๑.๕ การเปิดเสรีการผลิตและการจำหน่ายสุราจะมีการแข่งขันและมีการจูงใจให้ประชาชนบริโภคสุรามากขึ้น ส่งผลกระทบในด้านสังคม รวมทั้งเป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้เกิดอุบัติเหตุและอาชญากรรมต่าง ๆ เป็นภัยต่อสังคมนำมาซึ่งการเสียชีวิตและทรัพย์สิน การควบคุมการผลิตสุราเพื่อให้มีมาตรฐานด้านคุณภาพตามที่กำหนด รวมทั้งเพื่อควบคุมสิ่งแวดล้อมและสุขภาพอนามัยของประชาชน จึงยังคงมีความจำเป็นอยู่ ดังนั้น จึงต้องมีการกำหนดหลักเกณฑ์และเงื่อนไขการพิจารณาอนุญาตโรงงานสุรา กระทรวงอุตสาหกรรม จึงจำเป็นต้องออกประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม เรื่อง การให้ตั้งโรงงานผลิตและบรรจุสุราในทุกท้องที่ทั่วราชอาณาจักร พ.ศ.

๑.๒ สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี มีหนังสือ ที่ นร ๐๕๐๓/๑๕๒๑๑ ลงวันที่ ๒๙ เมษายน ๒๕๕๙ แจ้งว่า ตามที่ได้เสนอร่างประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม เรื่อง การให้ตั้งโรงงานผลิตและบรรจุสุราในทุกท้องที่ทั่วราชอาณาจักร พ.ศ. ไปเพื่อคณะรัฐมนตรีพิจารณา นั้น รองนายกรัฐมนตรี (นายสมคิด จาตุศรีพิทักษ์) สั่งและปฏิบัติราชการแทนนายกรัฐมนตรี พิจารณาแล้วมีคำสั่งให้กระทรวงอุตสาหกรรมรับร่างประกาศดังกล่าวไปพิจารณาทบทวนตามความเห็นของกระทรวงพาณิชย์และสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ก่อนเสนอคณะรัฐมนตรี (สิ่งที่ส่งมาด้วยหมายเลข ๘) ซึ่งทั้งสองหน่วยงานดังกล่าวมีความเห็นดังนี้

๑.๒.๑ กระทรวงพาณิชย์มีความเห็นตามหนังสือที่ พณ ๐๖๐๒/๑๕๐๙ ลงวันที่ ๓๐ มีนาคม ๒๕๕๙ ว่า

๑.๒.๑.๑ ประเด็น เรื่อง การกำหนดให้ใช้วัตถุดิบสำหรับผลิตน้ำสุรภายในประเทศไม่น้อยกว่าร้อยละ ๕๐ ของร่างประกาศดังกล่าว สุ่มเสี่ยงที่จะไม่สอดคล้องกับพันธกรณีระหว่างประเทศของไทยภายใต้องค์การการค้าโลก (WTO) ซึ่งในความตกลงทั่วไปว่าด้วยภาษีศุลกากรและการค้า (GATT, Article III ๕) ระบุว่า สมาชิก WTO จะไม่ออกกฎหรือคั้งไว้ซึ่งกฎข้อบังคับในด้านปริมาณที่เกี่ยวข้องกับ

การผสม การแปรรูป หรือการใช้ผลิตภัณฑ์ในจำนวนหรือสัดส่วนที่กำหนดเฉพาะ ซึ่งกำหนดไว้ไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อมว่าจำนวนหรือสัดส่วนที่กำหนดเฉพาะดังกล่าวจะต้องมาจากแหล่งภายในประเทศ นอกจากนี้ สมาชิก WTO ต้องไม่ใช้บังคับด้านปริมาณที่จะส่งผลเป็นการปกป้องผู้ผลิตภายในประเทศ

๑.๒.๑.๒ นอกจากนี้ การมีข้อกำหนดการใช้วัตถุดิบดังกล่าว สุ่มเสี่ยงที่จะไม่สอดคล้องกับพันธกรณีเรื่องมาตรการลงทุนที่เกี่ยวข้องกับการค้า (Agreement on Trade - Related Investment Measures - TRIMs) ทั้งนี้ พันธกรณีดังกล่าวมีหลักการสำคัญคือ สมาชิก WTO ทุกประเทศต้องยกเลิกมาตรการลงทุนที่มีผลกีดกันการนำเข้าโดยห้ามไม่ให้มีข้อกำหนดเรื่อง การใช้วัตถุดิบในประเทศในการผลิตสินค้า (local content requirement) ไม่ว่าจะโดยการกำหนดให้ต้องซื้อสินค้าภายในประเทศหรือการกำหนดสัดส่วนในการนำเข้าสินค้าต่อการซื้อสินค้าภายในประเทศหรือการกำหนดสัดส่วนการส่งออกสินค้าที่นำเข้ากับสินค้าที่ผลิตภายในประเทศ

๑.๒.๒ สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา มีความเห็นตามหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๙๐๕/๕๙ ลงวันที่ ๑๘ เมษายน ๒๕๕๙ ว่าสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาพิจารณาแล้ว เห็นว่า ร่างประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม เรื่อง การให้ตั้งโรงงานผลิตและบรรจุสุราในทุกท้องที่ทั่วราชอาณาจักร พ.ศ. ตามที่กระทรวงอุตสาหกรรมเสนอนี้ มีสาระสำคัญเป็นการกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการในการให้ตั้งโรงงานผลิตและบรรจุสุราในทุกท้องที่ทั่วราชอาณาจักร ซึ่งออกโดยอาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๓๒ (๑) (๒) และ (๓) แห่งพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. ๒๕๓๕ ที่บัญญัติให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรมโดยอนุมัติคณะรัฐมนตรีมีอำนาจประกาศกำหนดจำนวนและขนาดของโรงงานแต่ละประเภทหรือชนิดที่จะให้ตั้งหรือขยาย หรือที่จะไม่ให้ตั้งหรือขยายในท้องที่ใดท้องที่หนึ่ง กำหนดชนิด คุณภาพ อัตราส่วนของวัตถุดิบ แหล่งกำเนิดของวัตถุดิบและหรือปัจจัยหรือชนิดของพลังงานที่จะนำมาใช้หรือผลิตในโรงงาน หรือกำหนดชนิดหรือคุณภาพของผลิตภัณฑ์ที่ผลิตในโรงงานที่จะให้ตั้งหรือขยาย ดังนั้น การที่ร่างประกาศนี้ได้มีการกำหนดเรื่องขนาดกำลังการผลิตสุรากลั่น กำหนดวัตถุดิบสำหรับผลิตน้ำสุรา และกำหนดคุณภาพของสุรากลั่นและสุราแช่ จึงเป็นข้อกำหนดที่ออกโดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติตามมาตรา ๓๒ (๑) (๒) และ (๓) แห่งพระราชบัญญัติโรงงานฯ ได้ อย่างไรก็ตาม เนื่องจากร่างประกาศนี้ได้มีการกำหนดหลักเกณฑ์และเงื่อนไขอื่นเกี่ยวกับการตั้งโรงงานผลิตสุรากลั่นและสุราแช่ไว้ด้วย เช่น กำหนดให้โรงงานสุรากลั่นหรือสุราแช่ต้องได้รับอนุญาตจากกรมสรรพสามิต กำหนดระยะห่างของโรงงานสุรากลั่นจากแม่น้ำลำคลองสาธารณะ กำหนดวิธีการควบคุมการปล่อยของเสียจากโรงงานทั้งในเรื่องที่เกี่ยวกับการบำบัดกากของเสียจากการผลิตของโรงงานและการระบายน้ำทิ้งออกจากโรงงาน และกำหนดให้โรงงานสุรากลั่นและสุราแช่ที่ได้รับอนุญาตต้องพัฒนาเข้าสู่ระบบการจัดการสิ่งแวดล้อมตามมาตรฐานสากลภายในระยะเวลาสามปีนับแต่วันแจ้งเริ่มประกอบกิจการ ซึ่งเป็นรายละเอียดเกี่ยวกับการกำหนดหลักเกณฑ์และเงื่อนไขในส่วนที่เกี่ยวกับที่ตั้งของโรงงาน มาตรฐานและวิธีการควบคุมการปล่อยของเสียซึ่งเกิดขึ้นจากการประกอบกิจการโรงงานและเครื่องอุปกรณ์ที่ต้องนำมาใช้ในการประกอบกิจการโรงงาน โดยมาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติโรงงานฯ ได้กำหนดให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรมดำเนินการโดยออกเป็นกฎกระทรวง นอกจากนี้ การกำหนดให้โรงงานสุรากลั่นและสุราแช่ต้องได้รับอนุญาตจากกรมสรรพสามิตนั้น เป็นกรณีที่ผู้ประกอบการต้องขออนุญาตตามพระราชบัญญัติสุรา พ.ศ. ๒๕๔๓ อยู่แล้ว หลักเกณฑ์ดังกล่าวจึงเป็นข้อกำหนดที่ไม่อาจออกเป็นประกาศโดยอาศัยอำนาจตามมาตรา ๓๒ (๑) (๒) และ (๓) แห่งพระราชบัญญัติโรงงานฯ ได้

๒. เหตุผลความจำเป็นที่จะต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

โดยที่ร่างประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม เรื่อง การให้ตั้งโรงงานผลิตและบรรจุสุราในทุกท้องที่ทั่วราชอาณาจักร พ.ศ. เป็นการดำเนินการโดยอาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๓๒ (๑) และ (๓) แห่งพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. ๒๕๓๕ ซึ่งบัญญัติให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรมโดยอนุมัติคณะรัฐมนตรี มีอำนาจออกประกาศดังกล่าวได้ จึงจำเป็นต้องเสนอเรื่องนี้เพื่อขอความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรี

๓. ความเร่งด่วนของเรื่อง

เนื่องจากปัจจุบันยังคงมีประชาชนนิยมบริโภคสุราเป็นจำนวนมาก อันจะเห็นได้จากการจัดเก็บภาษีของกรมสรรพสามิตยังคงจัดเก็บได้เป็นจำนวนมาก ประกอบกับการควบคุมการผลิตและจำหน่ายสุรารายหลังจากที่ได้มีการเปิดเสรีการผลิตและการจำหน่ายสุราได้กระทำอย่างต่อเนื่องตั้งแต่ปี ๒๕๔๑ เป็นต้นมา โดยกลไกด้านกฎหมายที่อยู่ในกำกับดูแลของกระทรวงอุตสาหกรรมและกระทรวงการคลัง จนกระทั่งได้มีการเพิกถอนประกาศตามที่กล่าวข้างต้น ด้วยเหตุผลความจำเป็นที่ยังคงจะต้องมีการควบคุมการผลิตและจำหน่ายสุราอย่างต่อเนื่อง กระทรวงอุตสาหกรรมจึงต้องเร่งดำเนินการออกประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม เรื่อง การให้ตั้งโรงงานผลิตและบรรจุสุราในทุกท้องที่ทั่วราชอาณาจักร พ.ศ. เพื่อบังคับใช้กฎหมายให้ต่อเนื่องจากเดิม

๔. สาระสำคัญและข้อเท็จจริงและข้อกฎหมาย

กระทรวงอุตสาหกรรม ได้พิจารณาประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม เรื่อง หลักเกณฑ์และเงื่อนไขการพิจารณาอนุญาตโรงงานสุรา ลงวันที่ ๓ เมษายน ๒๕๔๓ รวมทั้งคำพิพากษาของศาลปกครองสูงสุดในคดีหมายเลขคำที่ อ.๔๐๖/๒๕๕๒ คดีหมายเลขแดงที่ อ.๑๒๖๗/๒๕๕๘ แล้วเห็นว่าศาลปกครองสูงสุดได้ให้เหตุผลสำคัญในคำพิพากษาว่า การออกประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม เรื่อง หลักเกณฑ์และเงื่อนไขการพิจารณาอนุญาตโรงงานสุรา ลงวันที่ ๓ เมษายน ๒๕๔๓ ไม่ถูกต้องตามรูปแบบขั้นตอนและวิธีการอันเป็นสาระสำคัญของการออกกฎ เนื่องจากมิได้อ้างมาตรา ๓๒ (๑) แห่งพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. ๒๕๓๕ แต่อ้างมติคณะรัฐมนตรี ซึ่งศาลปกครองสูงสุดเห็นว่า มติคณะรัฐมนตรีมิใช่บทบัญญัติแห่งกฎหมายหรือกฎหมายแม่บทที่จะเป็นฐานในการออกกฎหมายลำดับรองได้ ประกอบกับได้ประสานงานกับกระทรวงการคลังโดยกรมสรรพสามิตแล้ว เห็นว่าเนื้อหาในประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม เรื่อง หลักเกณฑ์และเงื่อนไขการพิจารณาอนุญาตโรงงานสุรา ลงวันที่ ๓ เมษายน ๒๕๔๓ ยังมีความเหมาะสมแก่สภาพข้อเท็จจริงในปัจจุบัน จึงควรที่จะนำสาระสำคัญส่วนใหญ่ของประกาศดังกล่าวมาจัดทำเป็นร่างประกาศฉบับใหม่ โดยปรับข้อเท็จจริงในบางเรื่อง รวมทั้งถ้อยคำให้เหมาะสมแก่สภาพข้อเท็จจริง รวมทั้งปรับรูปแบบประกาศให้เป็นไปตามแบบการร่างกฎหมายและมีการระบุบทบัญญัติแห่งกฎหมายที่เป็นฐานในการออกประกาศให้ถูกต้องครบถ้วน อย่างไรก็ตาม กระทรวงอุตสาหกรรมได้นำความเห็นของกระทรวงพาณิชย์และสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกามาพิจารณาแล้วเห็นว่า ตามที่กระทรวงพาณิชย์มีความเห็นว่า การที่ประกาศกำหนดให้ใช้วัตถุดิบสำหรับผลิตน้ำสุรารายในประเทศไม่น้อยกว่าร้อยละห้าสิบสี่เสี่ยงที่จะไม่สอดคล้องกับพันธกรณีระหว่างประเทศภายใต้องค์การการค้าโลก (WTO) และพันธกรณีเรื่องมาตรการลงทุนที่เกี่ยวข้องกับการค้า (Agreement on Trade-Related Investment Measures-TRIMs) และสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกามีความเห็นว่า การที่ร่างประกาศได้มีการกำหนดหลักเกณฑ์และเงื่อนไขอื่น เกี่ยวกับการตั้งโรงงานผลิตสุรากลั่นและสุราแช่ไว้ด้วยเช่น กำหนดให้โรงงานผลิตสุรากลั่นหรือสุราแช่ต้องได้รับอนุญาตจากกรมสรรพสามิต กำหนดระยะห่างของโรงงานสุรากลั่นจากแม่น้ำ

ล่าคล่องสาธารณะ กำหนดวิธีการควบคุมการปล่อยของเสียจากโรงงานทั้งในเรื่องที่เกี่ยวกับการบำบัดกากของเสียจากการผลิตของโรงงานและการระบายน้ำที่ออกจากโรงงาน และกำหนดให้โรงงานสุรากลั่นและสุราแช่ที่ได้รับอนุญาตต้องพัฒนาเข้าสู่ระบบการจัดการสิ่งแวดล้อมตามมาตรฐานสากลภายในระยะเวลาสามปี นับแต่วันแจ้งเริ่มประกอบกิจการโรงงาน ซึ่งเป็นรายละเอียดเกี่ยวกับการกำหนดหลักเกณฑ์และเงื่อนไขในส่วนที่เกี่ยวกับที่ตั้งของโรงงาน มาตรฐานและวิธีการควบคุมการปล่อยของเสีย ซึ่งเกิดขึ้นจากการประกอบกิจการโรงงานและเครื่องอุปกรณ์ที่ต้องนำมาใช้ในการประกอบกิจการโรงงาน โดยมาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. ๒๕๓๕ ได้กำหนดให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรมดำเนินการโดยออกเป็นกฎกระทรวง นอกจากนี้ การกำหนดให้โรงงานสุรากลั่นและสุราแช่ต้องได้รับอนุญาตจากกรมสรรพสามิตนั้น เป็นกรณีที่ผู้ประกอบการต้องขออนุญาตตามพระราชบัญญัติสุรา พ.ศ. ๒๕๓๓ อยู่แล้ว หลักเกณฑ์ดังกล่าวจึงเป็นข้อกำหนดที่ไม่อาจออกเป็นประกาศโดยอาศัยอำนาจตามมาตรา ๓๒ (๑) (๒) และ (๓) แห่งพระราชบัญญัติโรงงานฯ ได้ นั้น กระทรวงอุตสาหกรรมพิจารณาความเห็นของทั้งสองหน่วยงานแล้ว เห็นชอบด้วยกับความเห็นของกระทรวงพาณิชย์ทั้งหมด และเห็นชอบด้วยกับความเห็นของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาทั้งหมดเว้นแต่ความเห็นเกี่ยวกับการกำหนดวัตถุประสงค์สำหรับผลิตน้ำสุรานั้น กรณีนี้กระทรวงอุตสาหกรรมเห็นชอบด้วยกับความเห็นของกระทรวงพาณิชย์ ดังนั้น กระทรวงอุตสาหกรรมจึงได้นำความเห็นทั้งหมดมาพิจารณาทบทวนร่างประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม เรื่อง การให้ตั้งโรงงานผลิตและบรรจุสุราในทุกท้องที่ทั่วราชอาณาจักร พ.ศ. เรียบร้อยแล้ว สาระสำคัญของประกาศจึงมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

๔.๑ ประกาศฉบับนี้ออกโดยอาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๓๒ (๑) และ (๓) แห่งพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. ๒๕๓๕

๔.๒ กำหนดคำนิยามในประกาศ ดังนี้

“สุรากลั่น” หมายความว่า สุราที่ได้กลั่นแล้วและมีแรงแอลกอฮอล์ต่ำกว่าแปดสิบ ดีกรีและให้หมายความรวมถึงสุรากลั่นที่ได้ผสมกับสุราแช่แล้วแต่มีแรงแอลกอฮอล์เกินกว่าสิบห้าดีกรีด้วย

“สุราแช่” หมายความว่า สุราที่ไม่ได้กลั่น และให้หมายความรวมถึงสุราแช่ที่ได้ผสมกับสุรากลั่นแล้วแต่มีแรงแอลกอฮอล์ไม่เกินสิบห้าดีกรีด้วย

๔.๓ กำหนดให้การตั้งโรงงานสุรากลั่นในทุกท้องที่ทั่วราชอาณาจักร ให้กระทำได้เมื่อโรงงานที่จะตั้งนั้น

๔.๓.๑ เป็นโรงงานสุรากลั่นประเภท วิสกี้ บรั่นดี และยีน ที่มีขนาดกำลังการผลิต คิดเทียบเป็นน้ำสุราที่มีแรงแอลกอฮอล์ยี่สิบแปดดีกรี ขึ้นต่ำวันละ ๓๐,๐๐๐ ลิตร กรณีเป็นโรงงานสุรากลั่นประเภทอื่นต้องมีขนาดกำลังการผลิตคิดเทียบเป็นน้ำสุราที่มีแรงแอลกอฮอล์ยี่สิบแปดดีกรี ขึ้นต่ำวันละ ๕๐,๐๐๐ ลิตร

๔.๓.๒ ผลิตสุรากลั่นที่มีคุณภาพเป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม

๔.๓.๓ มีเครื่องมือตรวจวิเคราะห์คุณภาพน้ำสุราตามมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมสุราประจำโรงงาน

๔.๔ กำหนดให้การตั้งโรงงานสุราแช่ ให้กระทำได้เมื่อโรงงานที่จะตั้ง นั้น

๔.๔.๑ ผลิตสุราแช่ที่มีคุณภาพเป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม

๔.๔.๒ มีเครื่องมือตรวจวิเคราะห์คุณภาพน้ำสุราตามมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมสุราประจำโรงงาน

- ๔.๕ กำหนดให้การตั้งโรงงานบรรจุสุราทุกชนิด ให้กระทำได้ต่อเมื่อโรงงานที่จะตั้งนั้น
- ๔.๕.๑ เป็นโรงงานสุรากลั่นตาม ๔.๓ เพื่อบรรจุสุรากลั่น
 - ๔.๕.๒ เป็นโรงงานสุราแช่ตาม ๔.๔ เพื่อบรรจุสุราแช่
 - ๔.๕.๓ สุราที่บรรจุต้องมีคุณภาพเป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยมาตรฐานผลิตภัณฑ์

อุตสาหกรรม

๔.๖ กำหนดให้คำขอตั้งโรงงานตาม ๔.๓, ๔.๔ และ ๔.๕ ที่ได้ยื่นก่อนประกาศนี้ใช้บังคับ แต่ยังไม่พิจารณาไม่แล้วเสร็จในวันที่ประกาศนี้ใช้บังคับให้นำหลักเกณฑ์ตามประกาศนี้ไปใช้บังคับกับการพิจารณาต่อไป

๕. รายงานการวิเคราะห์หรือศึกษาตามกฎหมาย มติคณะรัฐมนตรีหรือคำสั่งใด ๆ

- ไม่มี -

๖. ผลกระทบ

เนื้อหาของประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม เรื่อง การให้ตั้งโรงงานผลิตและบรรจุสุราในทุกท้องที่ทั่วราชอาณาจักร พ.ศ. ส่วนใหญ่เป็นเนื้อหาที่เคยระบุอยู่ในประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม เรื่อง หลักเกณฑ์และเงื่อนไขการพิจารณาอนุญาตโรงงานสุรา ลงวันที่ ๓ เมษายน ๒๕๔๓ ซึ่งใช้บังคับมาตั้งแต่วันที่ ๑๗ สิงหาคม ๒๕๔๓ ผู้ที่เกี่ยวข้องมีความเข้าใจดีและได้ปฏิบัติตามมาเป็นระยะเวลานานแล้ว ประกอบกับได้ปรับปรุงแก้ไขร่างประกาศตามความเห็นของกระทรวงพาณิชย์และความเห็นของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาแล้ว กรณีนี้จึงไม่น่าจะมีผลกระทบใด ๆ หากจะมีการออกประกาศที่มีรายละเอียดเนื้อหาในลักษณะเดียวกับประกาศเดิม ซึ่งได้มีการทบทวนแล้ว ประกอบกับกระทรวงอุตสาหกรรมได้เคยมีการนำร่างประกาศไปประกาศรับฟังความคิดเห็นเรียบร้อยแล้ว ไม่มีผู้ใดแสดงความคิดเห็นใด ๆ

๗. ค่าใช้จ่ายและแหล่งที่มา

- ไม่มี -

๘. ความเห็นหรือความเห็นชอบ/อนุมัติของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

- ไม่มี -

๙. ข้อยกกฎหมายและมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง

มาตรา ๓๒ (๑) และ (๓) แห่งพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. ๒๕๓๕ บัญญัติว่า

“เพื่อประโยชน์ในทางเศรษฐกิจ การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ความมั่นคง ความปลอดภัยของประเทศหรือของสาธารณชน ให้รัฐมนตรีโดยอนุมัติคณะรัฐมนตรีมีอำนาจกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษาในเรื่องดังต่อไปนี้

(๑) กำหนดจำนวนและขนาดของโรงงานแต่ละประเภทหรือชนิดที่จะให้ตั้งหรือขยาย หรือที่จะไม่ให้ตั้งหรือขยายในท้องที่ใดท้องที่หนึ่ง

(๓) กำหนดชนิดหรือคุณภาพของผลิตภัณฑ์ที่ผลิตในโรงงานที่จะให้ตั้งหรือขยาย”

๑๐. ข้อเสนอของส่วนราชการ

กระทรวงอุตสาหกรรมขอเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบร่างประกาศ
กระทรวงอุตสาหกรรม เรื่อง การให้ตั้งโรงงานผลิตและบรรจุสุราในทุกท้องที่ทั่วราชอาณาจักร พ.ศ.
(สิ่งที่ส่งมาด้วยหมายเลข ๗)

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำกราบเรียนนายกรัฐมนตรี เพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นางอรรชกา สีบุญเรือง)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม

กรมโรงงานอุตสาหกรรม

สำนักกฎหมาย

โทร. ๐ ๒๒๐๒ ๓๔๔๓

โทรสาร ๐ ๒๒๐๒ ๓๔๔๗